

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/84/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

57/2013. (II. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a **fk. panaszos**¹ (továbbiakban: panaszos), és törvényes képviselőjeként eljáró L.F., (a panaszos édesapja) 2012. január 24-én előterjesztett **panaszát** a 2013. február 27-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos és édesapja 2012. január 24-én személyesen terjesztette elő panaszát az intézkedés helye szerinti Megyei Rendőr-főkapitányságon a panaszossal szemben 2012. január 23-án foganatosított rendőri intézkedés ellen, amelyben kérték a panasz Testület részére történő továbbítását.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2012. január 23-án, 14 óra körül Ny. városban, a B. utcán, az ott található ABC melletti rakodó területen várakozott osztálytársával, L. Cs.-vel. A panaszos bátyja az ABC-ben dolgozik tanulóként, és megbeszélte időpontban találkozójuk volt egymással. Ahogy várakoztak, megjelent az egyirányú utcában egy rendőrségi kisbusz, amely megállt az út szélén, kihúzták az ajtaját és kiszállt belőle négy rendőr. A panaszosnak és osztálytársának a kék színű egyenruha miatt egyértelmű volt, hogy rendőrökkel állnak szemben. Az egyik rendőr személyi igazolványt és laccímkarttyát kért a panaszostól és

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

osztálytársától. A felszólításra L. CS. elővette és átadta az igazolványait, eközben a panaszos „Jól van már!” felkiáltással zsebeiben kutatott az iratai után. A panaszos átadta az okmányait a rendőrnek, aki sértő kifejezésekkel illette őt, és ezzel egyidejűleg két rendőr bedobta a panaszost a nyitva lévő kisbusz ajtaján a hátsó utastérbe. Elmondása szerint egy rendőr a vezetői székben ült, egy bent ült, aki mellé belökték és a kint lévő négy rendőrből két rendőr beszállt a kisbuszba. A bent lévő négy rendőr a panaszost egész testére kiterjedően ököllel ütlegelni kezdte, aki védekezésként a kezeit a fejéhez emelte, ezért nem látta pontosan, hogy kik ütöttek. Utána ledobták a panaszost az ülések közé, megkérdezték, hogy „Beszartál, kis bűdös?”, és utána már nem bántották.

A történeteknek L. CS. is szemtanúja volt – a busz tolóajtaja a panaszos állítása szerint végig nyitva volt –, akit közben a kisbusz ajtajának nyomott a kint lévő két rendőr, és hátracsavarták a kezét. A panaszost kiszedték az autóból és L. CS. mellé állították. Mindketten arccal a kisbusz felé álltak, eközben az egyik rendőr bediktálta az adataikat. A ruházatukat átnézték, a zsebeiket kipakoltatták, az iskolatáskába is belenéztek. Végezetül minden iratot visszaadtak nekik, de nem részletezték a panaszosnak és L. CS.-nek, hogy mi fog velük történni. Az intézkedés végén durván sértő megjegyzéseket tettek a panaszosra és osztálytársára (trágár szavakat használtak, valamint utaltak panaszos osztálytársának roma származására). A rendőrök ekkor beültek a kisbuszba és elhajtottak. Hazaérve a panaszos elmesélte a történeteket az édesapjának, aki elvitte őt a házi orvosukhoz látellelet felvetetni.

Az esetnek több szemtanúja is volt, többek között az üzletben dolgozó másik tanuló fiú, B. D., valamint a panaszos bátyja, azonban egyikük sem mert közbeavatkozni. A panaszos feltételezése szerint láthatta még az esetet az üzletvezető is.

A panasz megtétele során a panaszos és édesapja kérték, hogy a panaszt az ügyészség részére is továbbítsák, mert véleményük szerint a rendőrök bűncselekményt követtek el.

2) A panaszos által a rendőrségen benyújtott orvosi látelleleten a következők szerepelnek.

A panaszos az intézkedés napján, 2012. január 23-án 18 óra 41 perckor jelentkezett orvosi ellátásra, édesapja kíséretében. A sérüléseivel összefüggésben a fülét és lábát fájlalta. Az általános fizikális, belgyógyászati állapotát az orvos jónak írta le (keringése rendezett, a hasa betapintható, zöreijmentes szívhangok, ép dobhártya, kezelt fogazat, egyedül az orr nyálkahártyája volt jobb oldalon kissé duzzadtabb.) A panaszos idegrendszeri állapotára vonatkozóan azt tartalmazza a vélemény, hogy a kéz szorítóereje megtartott, a vizsgálatkor a panaszos alkoholos befolyásoltságára utaló jel nem volt, térben-időben orientált volt, a történetekre emlékezett. A külsérelmi nyomok leírása között szerepel, hogy a jobb lábszár alsó harmadában 3cm-es átmérőjű, kör alakú hyperaemiás duzzanat található.

A házi orvos a panaszos szakorvosi vizsgálatát (röntgen stb.), valamint ellátását (kötés, műtét, rendelőintézetbe vagy fekvőbeteg-gyógyintézetbe irányítását) nem látta szükségesnek. A kórisme szerint a bal lábszár zúzódott. A látellelet az előrelátható és szövődmenymentes gyógytartamot 8 napon belül jelölte meg.

3) A panaszos részére a Testület tájékoztató levelet küldött, amelyben a Testületre vonatkozó hatásköri és eljárási szabályok ismertetése mellett az intézkedésre vonatkozó pontosító,

valamint kiegészítésre felhívó kérdések szerepeltek. A panaszos hozzátartozója a levelet 2012. február 24-én vette át, válaszlevél azonban az azóta eltelt időszakban nem érkezett.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjétől, valamint megküldeni kérte az ügyel kapcsolatos valamennyi rendőrségi dokumentumot. A megküldött iratok közül a panasz szempontjából releváns okiratok a következők.

1) A Testület kérdéseinek megválaszolása érdekében az intézkedő rendőrök elöljárójuk jelentésben nyilatkoztatta. A jelentések 2012. március 1-jén keltek és a következőket tartalmazzák.

P. F. r. törzssászlós (járőrvezető) 2012. január 23-án 14 órakor a Ny., Ú. utca piaccsarnok melletti részén intézkedést kezdeményezett járőrtársaival a panaszossal (és annak osztálytársával, L. Cs.-vel) szemben. Az intézkedés kezdeményezésére az adott okot, hogy a panaszos és társa is felhajtott kapucnis pulóvert viselt, és egy táska tartalmát mutogatták egymásnak, azonban a járőrautó megjelenését észlelve viselkedésük hirtelen kapkodóvá vált, a táskát becsukták, és tekintetükkel próbálták kerülni a kontaktust a járőrautóban ülő rendőrökkel. A magatartásukból és mozgásukból arra következtettek a rendőrök, hogy szabálysértést, esetleg bűncselekményt próbálnak elkövetni. A helyszín bűnügyi frekventáltságára tekintettel az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján P. F. r. törzssászlós a panaszos és L. Cs. igazoltatása mellett döntött, bűnmegelőzési érdekből.

A járőrautóval történő megállást követően P. F. r. törzssászlós és négy kollégája kiszállt a gépjárműből, és a napszaknak megfelelő köszönés után rendfokozatának, azonosító számának közlése után P. F. r. törzssászlós a panaszost bűnmegelőzési érdekből személyazonosságának igazolására szólította fel. A felszólítás jól érthető volt és világos – ezt támasztja alá, hogy a panaszossal egy időben intézkedés alá vont L. CS. azonnal átadta iratait –, azonban a kérés elhangzása után a panaszos „Óóóó,minek, az, minek kell az maguknak?” szavakat intézte a rendőrök felé és zsebre tett kézzel állt tovább. A rendőrök jelentései egybehangzóan leírják, hogy a panaszos viselkedése az intézkedés teljes tartama alatt lekezelő, sértő és zavart volt, szándékos értetlenkedéseivel hátráltatta az intézkedés menetét. Folyamatosan megjegyzéseket tett és az intézkedéssel szemben időszakos passzív ellenállást tanúsított, az igazoltatást egyszerűsítő kérdésekre nem felelt, úgy tett, mintha azokat meg sem hallaná. A „Törvény nevében!” felszólítással P. F. r. törzssászlós a panaszost az okmányainak átadására szólította fel, aki vonakodva ugyan, de eleget tett az ismételt felhívásnak.

Az iratok átadása után az adatok igazoltató lapon kerültek rögzítésre, melyet a gépkocsi bal oldali első ülésén tartózkodó S. L. r. zászlós végzett el. Az adatok személykörözési rendszerben történő ellenőrzését a kiadott szolgálati mobiltelefon segítségével P. F. r. törzssászlós végezte el.

A panaszos mozgása és reakciói ekkor is határozatlanok, bizonytalanok voltak, ezért B. Z. r. főtörzsrőmester megkérdezte tőle, hogy fogyasztott-e alkoholt vagy kábítószer, vagy valamilyen gyógyszert. A panaszos erre elmondta, hogy a közelmúltban L. Cs.-vel azért, hogy

bódult állapotba kerüljenek, egy Rivotril nevű – nyugtató, szorongásoldó hatású – gyógyszert vettek be, majd erre alkoholt fogyasztottak.

Az eljáró rendőrök a panaszos viselkedése, elmondása és az érintett terület bűnügyi fertőzöttsége miatt az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján ruházatátvizsgálást tartottak szükségesnek. Arra a kérdésre, hogy tartanak-e maguknál közbiztonságra veszélyes eszközt, vagy egyéb eszközt, mely zseblopásra, kocsi feltörésre alkalmas, a panaszos és L. Cs. is nemmel feleltek.

P. f. r. törzssászlós közölte az intézkedés alá vontakkal a ruházat- és csomagátvizsgálás előtt, hogy a közbiztonságra veszélyes eszköz, zseblopásra és kocsi feltörésre szolgáló tárgyak keresésére irányul.

Ezután a rendőrök felszólították a panaszost és L. Cs.-t a zsebeik tartalmának kiürítésére. L. Cs. azonnal engedelmeskedett, azonban a panaszos az előbbiekhöz hasonlóan, „Minek azt magának?” kérdést intézte a rendőrökhöz. Ezt követően P. F. r. törzssászlós a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával nyomatékosan újra felszólította, hogy vesse alá magát az intézkedésnek. A panaszos ekkor kiürítette zsebeit a jármű padlózatára. Tekintettel arra, hogy L. Cs. zsebéből előkerült egy cigarettás doboz, amelyben több, marihuánás cigarettára emlékeztető, elcsavart végű sodort cigaretta is volt, a panaszos és L. CS. ruházatának manuális módon történő átvizsgálására is sor került.

A manuális ruházatátvizsgálást a panaszos vonatkozásában V. L. r. főtörzsőrmester végezte el, és az intézkedést B.T. r. főtörzsőrmester biztosította. V. L. r. főtörzsőrmester jelentésében leírja, hogy a manuális ruházatátvizsgálást a tanult taktikai, intézkedés eredményességét biztosító szabályok betartásával végezte el.

A cigaretta alaposabb megvizsgálása után – melyet L. Cs. önszántából félbetört – kiderült, hogy az csak kapadohány, és nem tartalmaz kábítószer. Az intézkedő rendőrök kérdésére L. CS. elmondta, hogy azért így készíti házilag a cigarettáját, hogy ne hulljon ki belőle a dohány.

A panaszossal szemben P. F. r. törzssászlós az intézkedés végén közölte, hogy a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének elkövetése miatt vele szemben szabálysértési feljelentéssel él, amelyet a panaszos – a többi rendőr által hallhatóan – „Rendben!” válasszal tudomásul vett.

B. Z. r. főtörzsőrmester az intézkedés végén szóban nyilatkoztatta arra vonatkozóan a panaszost és L. Cs.-t, hogy kívánnak-e panasszal élni az intézkedéssel szemben, azonban sem a panaszos, sem L. Cs. nem kívánt panasszal élni. B. Z. r. törzsőrmester tájékoztatta őket arról, hogy amennyiben az intézkedés tényével vagy módjával kapcsolatban panaszuk van, azt a Ny. Rendőrkapitányságon, vagy a megyei rendőr-főkapitányság épületében megtehetik.

Az intézkedés során testi kényszer, vagy egyéb más kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor, a manuális ruházat átvizsgálást biztosító B. T. r. főtörzsőrmester jelentésében külön kiemelte, hogy mindkét igazoltatás alá vont személy panasz- és sérülésmentesen távozott a helyszínről. D. M. r. főtörzsőrmester is hangsúlyozta jelentésében, hogy az intézkedés során egyik személy sem szenvedhetett sérülést.

2) A Megyei Rendőr-Főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Mélyégi Ellenőrzési és Közterület Szolgálatának szolgálatvezető r. alezredese 2012. március 5-én kelt összefoglaló jelentésében tájékoztatta a Testületet, hogy az intézkedés napján a Mélyégi Ellenőrzési és Közterület Szolgálat Akció Osztály (továbbiakban: akció osztály) 7 fő – járőrvezetői beosztású– beosztottja látott el közterületi szolgálatot a Ny.-i Rendőrkapitányság illetékességi területén.

A 7 fős rendőri létszámot a r. alezredes az akció osztály tagjainak speciális képzettségével, azonnali bevetettségével, valamint a megye területén korábbiakban sorozatosan bekövetkezett bombariadókkal indokolta, valamint hivatkozott a Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati szabályzatának kiadásáról szóló 22/1997. (XI. 18.) ORFK utasítás 5. pontjára. A hivatkozott rendelkezés értelmében a „járőr a vezénylet létszámától, felszerelésétől, feladatától függően egyfős járőr, járőrpár, járőr-csoport (3-6 fő) vagy bevetési csoport (legalább 7 fő) lehet.” Ugyanezen utasítás 8. pontja szerint a bevetési csoport parancsnokból, járőr-csoportokból, járőrpárokból vagy járőrökből áll. A rendőri beavatkozás hatékonyságának biztosítása érdekében speciálisan képzett és felszerelt, a csoport tagjainak egyidejű szállítását lehetővé tevő egy vagy több gépjárművel ellátott gyorsreagáló szolgálati alegység. A közterületek és nyilvános helyek demonstratív rendőri ellenőrzése, akciók, fokozott ellenőrzések végrehajtása mellett készen áll váratlanul jelentkező, több rendőr összehangolt tevékenységét igénylő szolgálati feladatok helyszínén az elsődleges intézkedések megtételére.

Tekintettel arra, hogy a városban található B. tér bűnügyileg igen frekvenciát számító zseblopások, kocsifeltörések kiemelt száma, valamint az itt megforduló külföldiek aránya miatt, ezért a rendőri erők kiemelt figyelmet fordítanak a szóban forgó városrészre.

A piaccsarnok falának támaszkodó, táskájukba pakoló személyek a járőröző rendőrök jelenlétét észlelve zavartan és gyanúsán viselkedtek, ezért a bevetési csoport vezetője a két személy igazoltatása mellett döntött. Az összefoglaló jelentés az intézkedés jogalapjának a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdésének a) pontját jelölte meg. A rendőri intézkedés során mindkét igazoltatott személy adatait RK lapon rögzítették, amelyeket az adatok RZS NEO rendszerben történt rögzítését követően megsemmisítettek.

Az igazoltatás során a panaszos reakcióiból, valamint L. Cs.-nél lévő összecsavart végű cigarettából a rendőrök arra következtettek, hogy az intézkedés alá vont személyeknél kábítószer, vagy más bódító hatású anyagot találhatnak, ezért velük szemben az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján ruházat-, csomagátvizsgálást alkalmaztak.

Az intézkedésről videofelvétel nem készült, az intézkedés helyszínén közterületi kamera nincs.

Az intézkedés során kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor, valamint az intézkedés végén a bevetési csoportból B. Z. r. főtörzsőrmester szóban nyilatkozta az igazoltatott személyeket arra nézve, hogy kívánna-e az intézkedéssel szemben panasszal élni. A kérdésre adott nemleges válasz után B. Z. r. főtörzsőrmester tájékoztatta az intézkedés alá vontakat, hogy az intézkedéssel kapcsolatos észrevételüket, panaszukat akár a Ny.-i Rendőrkapitányságon, akár a megyei rendőr-főkapitányságon megtehetik.

3) Az összefoglaló jelentés mellékleteként megküldésre került a 2012. január 23-ai eligazító lap, az igazoltatásról készült, RZS Neo rendszerbe felvitt irat, valamint a 7 fős bevetési csoport egyik tagja által készített, 2013. január 23-án kelt, napi tevékenységről szóló jelentés.

Az eligazító lapon a 7 fős bevetési csoport tagjainak felsorolása látható. Az eligazítás értelmében a napi feladat a Ny.-i Rendőrkapitányság illetékességi területén járőrszolgálat végrehajtása volt, a szolgálatirányító eligazítása alapján.

A RZS Neo rendszerbe felvitt irat az intézkedő rendőrök nevét, az intézkedés alá vont személyek adatait, a foganatosított intézkedéseket tartalmazza.

A 7 fős bevetési csoport egyik tagja, D. M. r. tőtörzsőrmester által készített, intézkedés napján kelt jelentés az összefoglaló jelentéshez képest új információt nem tartalmaz, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekint.

4) Az intézkedő rendőrök 2012. január 23-án jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt szabálysértési feljelentést tettek, amelyben a történet leírása a fentiekhez képest új információt nem tartalmaz, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekint.

5) A Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatával által írt jelentés arról számol be, hogy a Ny.-i Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága a panaszost figyelmeztetésben részesítette a személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése miatt. Az eljárás során a panaszos meghallgatására nem került sor, egyetlen releváns irat keletkezett, a figyelmeztetésről szóló határozat. A határozat, amely 2012. február 27-én jogerőre emelkedett, mellékletként megküldésre került.

III.

A Testületnek először azt kellett megvizsgálnia, hogy mely panaszosi sérelmek vizsgálatára terjed ki a hatásköre.

Az intézkedéskor hatályos Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint, akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Fentiek értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben, a panaszost érintően merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjarmű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás

stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az előbb említett hatásköri szabályok értelmében a Testület hatáskörének hiánya miatt nem vizsgálhatja a panaszos azon állításait, amelyekkel az intézkedő rendőröket bűncselekmény elkövetésével vádolja. Megjegyzendő, hogy a panasz előterjesztésekor a panaszos kérte is panaszának az illetékes ügyészi szerv részére történő továbbítását arra hivatkozva, hogy az eljáró rendőrök bűncselekményt valósítottak meg.

A fentiek alapján nem tartozik továbbá a Testület hatáskörébe a panaszos osztálytársával szemben foganatosított (diszkriminációt panaszoló) rendőri intézkedés, vagy a vele szemben alkalmazott durva és sértő hangnem. Ugyanakkor a Testület az ügy ismertetése szempontjából nem tud teljes mértékben eltekinteni a panaszos osztálytársával szemben lefolytatott intézkedéstől és annak módjától, azonban a vizsgálat csak és kizárólag a panasz és panaszos szempontjából releváns tényekre szorítkozhat.

A fenti hatásköri szabályok értelmében a rendőri intézkedés végén megtett szabálysértési feljelentés és a panaszossal szemben lefolytatott szabálysértési eljárás vizsgálata sem lehet a Testület vizsgálatának tárgya, tekintettel arra, hogy arra nem az Rtv., hanem az intézkedéskor hatályos, szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény rendelkezései az irányadóak.

A Testület ezért a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette a panaszossal szemben foganatosított intézkedés és igazoltatás jogszerűségét, az igazoltatás során alkalmazott ruházat- és csomagátvizsgálást, valamint az intézkedő rendőrök bánásmódját.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület először a panaszossal szemben foganatosított intézkedés jogalapját vizsgálta.

A panaszos beadványában előadja, hogy 2012. január 23-án, 14 óra körül Ny. városban, a B. utcán, az ott található ABC melletti rakodó területen várakozott osztálytársával, L. Cs.-vel, mert a panaszos bátyjával volt megbeszélte találkozójuk. Ahogy várakoztak, megjelent az egyirányú utcában egy rendőrségi kisbusz, amely megállt az út szélén, kihúzták az ajtaját és kiszállt belőle négy rendőr. Az egyik rendőr személyi igazolványt és lakcímkártyát kért a panaszostól és osztálytársától.

Az intézkedő rendőrök jelentései arról számolnak be, hogy az intézkedés kezdeményezésére az adott okot, hogy a panaszos és társa is felhajtott kapucnis pulóvert viselt, és egy táskát tartalmát mutogatták egymásnak, azonban a járőrautó megjelenését észlelve viselkedésük hirtelen kapkodóvá vált, a táskát becsukták, és tekintetükkel próbálták kerülni a kontaktust a járőrautóval.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A rendőri jelentések egyértelműen leírják, hogy a panaszos és osztálytársának magatartásából, valamint mozgásából arra következtettek, hogy szabálysértést, esetleg bűncselekményt próbálnak elkövetni. **Tekintettel, arra, hogy a rendőri jelentések szerint a környék bűnügyileg igen frekventálnak számít a városban, a Testület megállapítása szerint a rendőrök jogszerűen kezdeményeztek intézkedést a panaszossal szemben.**

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület megállapítása szerint az ismertetett tényállás alapján a rendőrök bűnmegelőzési célból a közrend, közbiztonság védelme érdekében kellő jogalap birtokában igazoltatták a panaszost, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatok védelméhez fűződő joga.

2) A Testület ezt követően az igazoltatás során alkalmazott ruházat- és csomagátvizsgálást vizsgálta.

A panaszos állítása szerint az arcával az autó felé fordulva kellett állnia osztálytársával, és az adataiknak a lekérdezése közben átnézték ruházatukat, ki kellett pakolni a zsebeiket, a náluk lévő iskolatáskáikba is belenéztek.

Az eljáró rendőrök a panaszos viselkedése, elmondása és az érintett terület bűnügyi fertőzöttsége miatt az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján ruházatátvizsgálást tartottak szükségesnek.

P. F. r. törzssászlós közölte az intézkedés alá vontakkal a ruházat- és csomagátvizsgálás előtt, hogy az közbiztonságra veszélyes eszköz, zseblopásra és kocsi feltörésére szolgáló tárgyak keresésére irányul. Arra a kérdésre, hogy tartanak-e maguknál közbiztonságra veszélyes eszközt, vagy egyéb eszközt, mely zseblopásra, kocsi feltörésre alkalmas, a panaszos és L. Cs. is nemmel feleltek. Ezután a rendőrök felszólították a panaszost a zsebeinek tartalmának kiürítésére, azonban a panaszos újra akadékoskodott. Ezt követően P. F. r. törzssászlós nyomatékosan újra felszólította, hogy vesse alá magát az intézkedésnek. A panaszos ekkor kiürítette zsebeit a jármű padlózatára. Tekintettel arra, hogy L. Cs. zsebéből előkerült egy cigarettás doboz, amelyben több, marihuánás cigarettára emlékeztető, elcsavart végű sodort cigaretta is volt, a panaszos és L. CS. ruházatának manuális módon történő átvizsgálására is sor került. A manuális ruházat átvizsgálást a panaszos vonatkozásában V.L. r. főtörzsőrmester végezte, aki jelentésében leírja, hogy a manuális ruházatátvizsgálást a tanult taktikai, intézkedés eredményességét biztosító szabályok betartásával végezte el. A cigaretta alaposabb megvizsgálása után – melyet L. Cs. önszántából félbetört – kiderült, hogy az csak kapadohány, és nem tartalmaz kábítószer.

A panaszos ruházatátvizsgálásával kapcsolatban az Rtv. következő rendelkezéseit kell figyelembe venni. Az Rtv. 29. § (6) bekezdése akként rendelkezik, hogy a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

A panaszos az intézkedés során nem tanúsított együttműködést a rendőrökkel, illetve végig meglehetősen zavartan viselkedett, ráadásul a rendőrök megérkezésekor, az intézkedés kezdete előtt a rendőrök jelenlétét észelve L. Cs.-vel hirtelen kapkodásba kezdtek egy bűnügyileg fertőzött – főként zseblopásokkal elkövetett cselekményekkel teli – területen, **ezért a Testület megállapította, hogy az említett körülmények okán a rendőrség jogszerűen foganatosított közbiztonsági célú ruházat- és csomagátvizsgálást, és emiatt nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga.**

3) A Testület végezetül vizsgálta a panaszossal szemben tanúsított rendőri bánásmódot.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése értelmében „a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”, míg a 11. § (1) bekezdés rögzíti, hogy „a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni”.

Az Rtv. 16. § (4) bekezdésében foglaltak szerint, „a rendőr nem alkalmazhat kínzást, kényszervallatást, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni”.

A panaszos állítása szerint a rendőrök az intézkedés során őt bántalmazták, illetve az intézkedés végén becsmérlő, csúnya kifejezésekkel illették.

A panaszosnak írt tájékoztató levélben arról tájékoztatta a Testület a panaszost, hogy büntetőeljárás kérdésekben érdemi vizsgálatot hatáskörének hiányában nem folytathat. Megjegyzendő, hogy a panaszának megyei rendőr-főkapitányságon történt előterjesztésekor a panaszos kérte is panaszának az illetékes ügyészi szerv részére történő továbbítását is, arra hivatkozva, hogy az eljáró rendőrök bűncselekményt valósítottak meg.

A panaszos a Testület – kérdéseket is tartalmazó – levelére nem válaszolt, így a Testületnek a kifogásolt bánásmód, hangnem, szemtanúk vonatkozásában az eredeti panaszban szerepeltekhez képest nem áll rendelkezésre további információ.

A rendőri állítások a tanúsított rendőri bánásmódot illetően sem egyeznek panaszos állításaival. A rendőrök jelentései egybehangzóan leírják, hogy a panaszos viselkedése az intézkedés teljes tartama alatt lekezelő, sértő volt, szándékos értetlenkedéseivel hátráltatta az intézkedés menetét. Folyamatosan megjegyzéseket tett és az intézkedéssel szemben időszakos passzív ellenállást tanúsított, az igazoltatást egyszerűsítő kérdésekre nem felelt, úgy tett, mintha azokat meg sem hallaná. B. Z. r. főtörzsőrmester jelentésben arról számol be, hogy a panaszos a helyszínen zavartan viselkedett, majd r. főtörzsőrmester gyógyszer, alkohol, illetve kábítószer panaszos általi fogyasztására irányuló kérdésére felelve a panaszos elismerte, hogy a közelmúltban L. Cs.-vel azért, hogy bódult állapotba kerüljenek, egy Rivotril nevű – nyugtató, szorongásoldó hatású – gyógyszert vettek be, majd erre alkoholt fogyasztottak.

A rendőri jelentések továbbá egyöntetűen cáfolják, hogy a panaszossal szemben bármilyen kényszerítő eszköz (testi kényszer) alkalmazásra sor került volna, illetőleg egyikük – a manuális ruházatátvizsgálást biztosító B. T. r. főtörzsőrmester – jelentésében külön kiemelte, hogy mindkét igazoltatás alá vont személy panasz- és sérülésmentesen távozott a helyszínről. Emellett D. M. r. főtörzsőrmester is hangsúlyozta jelentésében, hogy az intézkedés során egyik személy sem szenvedhetett sérülést.

A Testület a panaszossal szembeni bánásmód kapcsán, a rendőri és a panaszosi állítások közötti ellentmondást a rendelkezésre álló szűk bizonyítási eszközökkel feloldani nem tudta, így a panaszos emberi méltósághoz és az abból levezetett testi épséghez való jogának sérelme e vonatkozásban nem volt megállapítható.

IV.

Vizsgálata során a Testület megállapította, hogy jogszerű volt a panaszossal szemben fogantatosított igazoltatás, ruházat- és csomagátvizsgálás, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, személyes adatok védelméhez és emberi méltósághoz való joga. Megállapította továbbá a Testület, hogy az intézkedő rendőrök bánásmódja tekintetében a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

Fentiekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. február 27.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag